

**Documentació
de referència**

- Abadal, Maria d'. (1963). "Adéu a la vall de l'Arnera". A: *Programa de la Festa Major de Darnius*. Darnius: Ajuntament de Darnius.
- Actes del congrés: El Paisatge: Element vertebrador de la identitat empordanesa. (2007)*. Figueres: Institut d'Estudis Empordanesos.
- Agulló, Ferran. (1905). *Llibre de versos*. Barcelona: F. Puig.
- (1917). *Marines*. Barcelona: Societat Catalana d'Edicions.
- Aguilar, Marc [et al.]. (2001). *El contraban*. Girona: Diputació de Girona; Caixa de Girona. (Quaderns de la Revista de Girona; 95)
- Aguirre, David. (2002). *En BTT pel Ripollès: 15 itineraris*. Valls: Cossetània.
- Agustí, Joaquim. (2003). *La Muga*. Girona: Fundació Caixa de Girona.
- Agut, Joan. (2001). *Gombó i míster Belvedere*. Barcelona: Ed. Proa; Columna.
- Albera: Arquitectura popular i tradicional*. (2008). Figueres: Consell Comarcal de l'Alt Empordà.
- Alberch, Xavier; Burch, Josep (coord.). (2002). *Història del Gironès*. Girona: Diputació de Girona.
- Albert i Corp, Esteve. (1989). *La Guerra Civil a Canyamars (1936-1950)*. Argentona: L'Aixernador.
- Allué, M.; Montero, G. (1990). "Aportaciones al conocimiento fitoclimático de los alcornoques catalanes (Síntesis)". *Scientia Gerundensis*, núm. 15, p. 161-178.
- Anàlisi demogràfica: estratègia territorial i urbana de Figueres segle XXI*. (2001). [S. l.]: Universitat de Girona, Càtedra de Geografia i Pensament Territorial; Ajuntament de Figueres.
- Anglada, Maria Àngels. (1996). *Arietta*. Barcelona: Columna.
- Aragó, Narcís-Jordi; Vilallonga, Mariàngela (ed.). (2003). *Atles literari de les terres de Girona segles XIX i XX*. Girona: Diputació de Girona.
- Armengol, Josep. (2007). *El Pla de l'Estany, entorn lacustre i patrimoni*. Girona: Competium.
- Armengol, Lluís. (1949). "El Far, escenografía de una leyenda". *Pyrene*, 1949.
- Arnella, Jaume. (2001). *Les cançons de Beget*. Barcelona: La Maneta.
- Artigas, Primitiu. (1880). "Bosquejo forestal de los alrededores de Bagur (Gerona)". *Revista de Montes*, núm. 77, p. 145-151.
- Asensi, Rosa Maria. (1999). "El Gironès, la Garrotxa, el Pla de l'Estany". A: *Catalunya romànica. Guies comarcals*. Barcelona: Pòrtic, vol. 6.
- (2000). "El Baix Empordà". A: *Catalunya romànica. Guies comarcals*. Barcelona: Pòrtic, vol. 10.
- Atles de l'Alt Empordà*. (2000). Girona: Diputació de Girona; Barcelona: Institut Cartogràfic de Catalunya.
- Atles del Pla de l'Estany*. (2002). Girona: Diputació de Girona; Barcelona: Generalitat de Catalunya, Institut Cartogràfic de Catalunya.
- Badia, Joan. (2004). "Un recorregut per l'arquitectura i l'art medieval". *Revista de Girona*, núm. 224, maig-juny, p. 62-67.
- Badia, Joan; Camps, Teresa; Seguranyes, Mariona. (2007). *Francesc Gimeno i els paisatgistes del Montgrí*. Torroella de Montgrí: Museu de la Mediterrània Can Quintana.
- Badia, Joan [et al.]. (1991). *El nostre patrimoni: El Pla de l'Estany*. Girona: Caixa de Girona.
- Bailey, Robert. (1995). *Ecosystem Geography*. Nova York: Springer.
- Ballesteros, Enric. (1992). *Massís de Cadiretes: El nostre patrimoni*. Tossa de Mar: Ajuntament.
- Barbaza, Yvette. (1988). *El paisatge humà de la Costa Brava*. Barcelona: Edicions 62.
- Barral, Carlos. (2006). *Catalunya des del mar*. Barcelona: Edicions 62.
- Barriocanal, Carles. (2002). "Estat de conservació i propostes de gestió per a *Stachys maritima* Gouan (Labiatae) a la península Ibèrica". *Orsis*, núm. 17, p. 7-20.
- Bassols, Emili. (2007). "Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa, 25 anys de gestió del territori". *Annals del Patronat d'Estudis Històrics d'Olot i Comarca (PEHOC)*, núm. 18, p. 189-245.
- Battle, Carles. (2012). *Kàrvadan*. Barcelona: Kimera.
- Bertran, Joan Baptista. (1982). *Del meu poble, encara*. Barcelona: Laia.
- (1983). *Més enllà dels ulls*. Barcelona: Edicions dels Quaderns.

- Bertrana, Aurora. (1973). *Memòries fins al 1935*. Barcelona: Pòrtic.
- Bes, Norbert; Barraza, Gina; Condom, Joan. (2001). *El turisme i la Unió Europea: La seva incidència a les comarques gironines*. Girona: Fundació Caixa de Girona.
- Betrana, Prudenci. (1965). *Obres completes*. Barcelona: Selecta.
- (1978). *Jo! memòries d'un metge filòsof*. Barcelona: Edicions 62.
- Blasco, Artur. (1999-2006). *A peu pels camins del cançoner*. [S. l.]: Centre Artesà Tradicionari.
- Boada, Martí. (1993). *Llegendes del Montseny*. Figueres: El Brau.
- Bolòs, Jordi. (2004). *Els orígens medievals del paisatge català*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- Bolòs, Oriol de. (1959). *El paisatge vegetal de dues comarques naturals: La Selva i la Plana de Vic*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- (1983). *La vegetació del Montseny*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- (2001). *Vegetació dels Països Catalans*. Terrassa: Ed. Aster.
- Bolòs, Oriol de; Masalles, Ramon. (1983). *Mapa de la vegetació de Catalunya, escala 1:50.000: Banyoles*. Barcelona: Institut Cartogràfic de Catalunya.
- Bosch De La Trinxeria, Carles. (1888). *Pla y montanya*. Barcelona: La Renaixensa.
- (1983). *Records d'un excursionista*. Barcelona: Selecta.
- (1986). *L'hereu Noradell*. Barcelona: Edicions 62.
- Braudel, Fernand. (1977). *La Méditerranée: L'espace et l'histoire*. París: Arts et Métiers Graphiques.
- Brusi, David. (1990). *Itinerari geològic de Banyoles*. Vic: Eumo.
- Budó, Joan. (2000). *Un cop d'ull a l'Albera*. Girona: L'Esquerda de la Bastida.
- Budó, Joan [et al.]. (1997). "Els vertebrats de l'Albera: vessant meridional". *Annals d'Estudis Empordanesos*, vol. 30, p. 11-45.
- Cabanel, Jean. (1995). *Paysage, paysages*. París: Jean-Pierre de Monza.
- Cahner, Marx (ed.). (1991-1996). "Alt Empordà, Baix Empordà". A: *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, vol. 4.
- (1991-1996). "Gironès, Pla de l'Estany, Selva, Garrotxa". A: *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, vol. 3.
- (1991-1996). "Osona, Ripollès". A: *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, vol. 8.
- Cals, Joan (dir.). (1987). *L'Alt Empordà: Recursos i estructura econòmica*. Barcelona: Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- Campo, Ferran del. (1993). *El castell de Requesens*. Figueres: El Brau.
- Carceller, Xavier (dir.). (1998). *Pla especial de protecció del medi natural i del paisatge de l'Estany de Sils, la Riera de Santa Coloma i els Turons de Maçanet*. Barcelona: Direcció General de Patrimoni Natural de la Generalitat de Catalunya.
- Carmaniu, Xavier; Granell, Glòria; Casacuberta, Margarida [et al.]. (2008). "Dossier: Santiago Rusiñol, la petjada de l'artista a les terres gironines". *Revista de Girona*, núm. 243, p. 65-95.
- Carner, Josep. (1974). *Proverbis d'ací i d'allà*. Barcelona: Proa.
- Casacuberta, Margarida. (2009). *El Paisatge d'Olot: La construcció literària de la Garrotxa*. Barcelona: L'Avenç.
- Casas, Antoni M. (1995). *Núria: Excursions per la geografia i la història de la Vall*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Català Roca, Francesc. (2005). *Memòries de la Costa Brava*. Barcelona: Lupita Books.
- Català, Víctor. (1926). *Un film: 3000 metres*. Barcelona: Editorial Catalana.
- (1972). *Obres completes*. Barcelona: Selecta.
- (2008). *Solitud*. Barcelona: Edicions 62.
- Cercas, Javier. (2001). *Soldados de Salamina*. Barcelona: Tusquets.
- Colleldemont, Pep. (1992). *De la Bisbal a Girona*. Girona: Edicions Periòdiques de les Comarques. (Les Guies del Punt; 11)

- (1993a). *De Figueres al Pirineu*. Girona: Edicions Periòdiques de les Comarques. (Les Guies del Punt; 18)
- (1993b). *Els aspres de l'Empordà*. Girona: Edicions Periòdiques de les Comarques. (Les Guies del Punt; 24)
- Colomer, Josep. (2005). *Itineraris a peu pel Ripollès: Trenta itineraris circulars pel Ripollès mitjà*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Comadira, Narcís. (1998). "En tren". *Quadern d'El País*, 4 de juny de 1998.
- Consell Comarcal Del Gironès; Deplan. (2007). *Pla Director de Connectivitat Funcional del Gironès* [en línia]. <<http://extra.girones.cat/agenda21/A.DiagnosiConnectivitat.pdf>> [Consulta: 22 octubre 2014].
- Coromines, Frederic. (1975). "El mirador del centre". *Horizontes*, núm. 466, novembre 1975.
- Coromines, Pere. [1919]. *Les Gràcies de l'Empordà: poema en prosa*. Barcelona: Altès.
- Cortadellas, Xavier. (1995). *El Temps del carbó: De les Gavarres al Montseny i a la Vall de Llémna*. La Bisbal d'Empordà: Associació d'Acció pel Patrimoni.
- Cuèllar, Alexandre. (2001). *Altres temps, altres hores*. Girona: CCG Edicions.
- Custoja, Àngels. (2002). *30 edificis religiosos romànics de l'Albera*. Vilallonga dels Monts: Albera Viva; Amics del Cap de Creus i l'Albera.
- Dalmau, Agustí. (2006). *Petita història de la Vall de Núria*. Barcelona: Mediterrània.
- Debat Costa Brava Congrés: Un futur sostenible*. (2005). Girona: Col·legi d'Arquitectes de Catalunya, Demarcació de Girona.
- Deffontaines, Pierre. (1972). *El Mediterráneo, (la tierra, el mar, los hombres)*. Barcelona: Juventud.
- Departament de Medi Ambient. (1996). *Pla d'espais d'interès natural*. Barcelona: Generalitat de Catalunya.
- Departament de Medi Ambient. (2002). *Pla territorial sectorial de la implantació de l'energia èdica a Catalunya* [en línia]. <http://www20.gencat.cat/docs/dmah/Home/Ambits%20dactuacio/Educacio%20i%20sostenibilitat/Desenvolupament%20sostenible/Energies%20renovables/Energia%20eolica/Pla_T_sectorial.pdf> [Consulta: 22 octubre 2014].
- Domínguez, A. [et al.]. (1992). "Composición y estructura de los alcornoques de Girona". *Scientia Gerundensis*, núm. 18, p. 163-175.
- Duran, Josep. (1989). *Itineraris geològics per la Costa Brava*. Girona: Consorci de la Costa Brava.
- Espinàs, Josep M. (1978). *Les comarques de Catalunya*. Barcelona: Blume.
- Fages de Climent, Carles. (1924). *Les bruixes de Llers*. Barcelona: Políglota.
- (1954). *Balada del sabater d'Ordis*. Barcelona: Pèrgamo.
- (1967). *Vila-sacra, capital del món*. Barcelona: Pèrgamo.
- (2003). *El somni de Cap de Creus*. Barcelona: Quaderns Crema.
- Faig, Miquel. (1983). *La Garrotxa: Medi natural, estructura econòmica i equipaments socials*. Barcelona: Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- Farriol, Jaume. (1966). *Banyoles vora el llac*. Barcelona: Selecta.
- Feliu, Ponç. (2007). *Cap de Creus: Parc natural*. Figueres: Brau.
- Fèlix, Jenar. (2004). "L'arquitectura de pedra seca als aspres i garrotxes d'Empordà". *Revista de Girona*, núm. 224, p. 55-61.
- Ferré, Jordi; Santané, Josep; Ballesteros, Enric. (2005). *La muntanya al mar. Cadiretes - l'Ardenya*. Girona: Competium.
- Foix, J.V. (1987). *Les irrealis omegues*. Barcelona: Quaderns Crema.
- Folch, Ramon. (1976). *Natura, ús o abús?: Llibre blanc de la gestió de la natura als Països Catalans*. Barcelona: Barcino.
- (1985-1992). *Història Natural dels Països Catalans*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana.
- (1986). *La vegetació dels Països Catalans*. Barcelona: Ketres.
- Font, J.; Vilar, Lluís. (1998). "Valoració florística de les basses de la serra de l'Albera (Alt Empordà)". *Acta Botanica Barcinonensia*, núm. 45 (Homenatge a Oriol de Bolòs), p. 299-307.
- Fontbernat, Josep. (1966). *Glossari andorrà*. Andorra la Vella: l'autor.
- Fontbona, Francesc. (1979). *El paisatgisme a Catalunya*. Barcelona: Destino.
- Fortià, Ramon. (1987). *Els Aiguamolls del Baix Empordà*. Girona: Diputació de Girona.

- (1989). *Els Aiguamolls de l'Alt Empordà*. Girona: Diputació de Girona.
- (1990). *El Massís del Montgrí*. Girona: Diputació de Girona.
- Fortià, Ramon (coord.). (1993). *El Medi natural a les comarques gironines: L'estat de la qüestió*. Girona: Diputació de Girona.
- Franquesa, Teresa. (1995). *El paisatge vegetal del cap de Creus*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- Franquet i Serra, Josep. (1893). "Lo Montsacopa". A: *Tercer Certamen Literari de Olot 1892*. Olot: Impr. de N. Planadevall, 1893, p. 53-56.
- Garcés, Tomàs. (1926). *Paisatges i lectures*. Barcelona: Llibreria Catalonia.
- Garcia, Josep. (2004). *Les cançons d'en Surracans*. Olot: Cercle de Cultura Tradicional i Popular Marboleny.
- Garganta i Vila-Manyà, Josep M. de. (1950). *Evocacions i altres poesies*. Olot: Impremta Aubert.
- Gay de Montellà, Rafael. (1951). *Llibre de la Cerdanya*. Barcelona: Selecta.
- Gaziel. (1953). *Una vila del vuit-cents (Sant Feliu de Guíxols)*. Barcelona: Selecta.
- Gelabert, Josep. (1908). *Guia ilustrada d'Olot y ses valls. La petita Suïssa Catalana*. Barcelona [etc.]: Octavi Viader Impressor.
- Gesti, Josep. (2006). *El poblament vegetal dels aiguamolls de l'Empordà*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.
- Gifre, Pere (coord.). (2000). *Història de l'Alt Empordà*. Girona: Diputació de Girona.
- Gil, Pere. (2002). "Libre primer de la Història Cathalana, en lo qual se tracta de història o descripció natural, ço és de coses naturals de Cathalunya. ms., 1600". A: *Josep IGLÉSIES. Pere Gil S. I., i la seva Geografia de Catalunya*. Barcelona: Societat Catalana de Geografia, Institut d'Estudis Catalans.
- Gimferrer, Pere. (1996). *Dietari*. Barcelona: Edicions 62.
- Giró, Quim. (2005). *L'Empordà íntim*. Figueres: El Brau.
- Girona, Josep. (1961). *L'Alta Garrotxa*. Barcelona: Editorial Selecta.
- Gironella, Josep Maria. (1980). *Un hombre*. Barcelona: Destino.
- Gordi, Josep. (2005). *Els boscos*. Girona: Diputació de Girona; Caixa de Girona. (Quaderns de la Revista de Girona; 118)
- Gosálbez, Joaquim [et al.]. (1994). *Els sistemes naturals dels aiguamolls de l'Alt Empordà*. Barcelona: Institució Catalana d'Història Natural.
- Gratacós, Joan (ed.). (1992). *Itineraris pel Pla de l'Estany: 11 rutes i 106 llocs d'interès*. Banyoles: Consell Comarcal del Pla de l'Estany.
- Gross, Amanda. (1995). *El temps dels Milà*. Barcelona: Columna.
- Guasch Miró, Joan M. (1903). "Per les muntanyes: De Camprodon al pic de Balandrau". *La Il·lustració Catalana*, núm. 13.
- Guasch, Carme. (1978). *Vint-i-cinc sonets i un dia*. Olot: Aubert Impressor.
- Guillament, Joan. (1984). *Coses i gent de l'Empordà*. Barcelona: Selecta.
- Guimerà, Àngel. (2008). *Terra baixa*. Barcelona: Proa.
- Gutiérrez, Jesús M. (coord.). (2008). *Història de la Garrotxa*. Girona: Diputació de Girona.
- Iglésies, Josep. (1968). *La Crisi agrària de 1879-1900: La fil·loxera a Catalunya*. Barcelona: Edicions 62.
- Juanola, Albert. (1996). *La Vajol*. Girona: Diputació de Girona; Caixa de Girona. (Quaderns de la Revista de Girona; 65)
- Juanola, M.; Vilar, LL. (1997). "La Flora vascular del massís de les Gavarres". *Scientia Gerundensis*, núm. 23, p. 73-108.
- Llost, Guerau de. (1908). *Muntanya d'ametistes*. Barcelona: Lluís Gill.
- (1985). *Muntanya d'ametistes*. Barcelona: Edicions 62.
- Llach, Lluís. (1980). *Verges 50*. Barcelona: Ariola-Eurodisc.
- Llausàs, Albert. (2005). *Caracterització i anàlisi dels canvis paisatgístics de les closes a la Plana de l'Alt Empordà a un escala de detall per al període 1957-2001*. Tesi doctoral no publicada, Departament de Geografia de la Universitat de Girona.
- Llongarriu, Ramon. (1990). *La meva Garrotxa: Un antic i oblidat país*. Olot: Carme Simón.

- Lloveras, Xavier. (1987). *Les illes obstinades*. Barcelona: Proa.
- López, Jordi. (2002). *Sostres comarcals de Catalunya*. Valls: Cossetània.
- Luna, Gonçal. (2008). *Espai Natural de les Guilleries-Savassona*. Barcelona: Diputació de Barcelona.
- Lynch, Kevin. (1984). *La imagen de la ciudad*. Buenos Aires: Gustavo Gili.
- Mallarach, Josep Maria. (1989). *Els volcans*. Girona: Diputació de Girona.
- Mallarach, Josep Maria (ed.). (2008). *Protected Landscapes and Cultural and Spiritual Values*. Heidelberg: Kasperek Verlag, IUCN; Barcelona: Obra Social de Caixa Catalunya. (Values of Protected Landscapes and Seascapes; 2).
- Mallorquí, Elvis. (2000). *Les Gavarres a l'edat mitjana: poblament i societat d'un massís del Nord-Est Català*. Girona: Institut de Llengua i Cultura Catalanes de la Universitat de Girona.
- Maragall, Joan. (1906). *Enllà: poesies*. Barcelona: Tip. L'Avenç.
- (1911). *Seqüències*. Barcelona: Tip. L'Avenç.
- (1918). *Goig a la Verge de Núria*. Barcelona: [s. n.].
- Marín, Jeroni. (2007). *El ferro i la mineria al Ripollès i al Canigó*. Ripoll: Consell Comarcal del Ripollès.
- Martí, Carolina; Fraguell, Rosa Maria. (2007). *La Costa Brava*. Girona: Diputació de Girona; Fundació Caixa Girona. (Quaderns de la Revista de Girona; 129)
- Mauri, Josep. (2001). *50 itineraris a peu per Catalunya*. Valls: Cossetània.
- Mercader, Joan. (2002). *La llum de les pedres: Poemes de l'Alta Garrotxa*. Olot: Aules de Difusió Cultural de la Garrotxa.
- Mestres, Apel·les. (1933). *Llegendes i tradicions del Montseny*. Barcelona: Salvador Bonavía.
- Miralles, Ferran. (2007). *La transhumància al Ripollès i al Canigó*. Ripoll: Consell Comarcal del Ripollès.
- Moli, Domènec; Pijoan, Narcís; Vallès, Josep. (1983). *Sis visions de l'Empordà*. Figueres: Carles Vallès.
- Montellà, Assumpta. (2008). *El setè camió: El tresor perdut de la República*. Badalona: Ara Llibres.
- Montsalvatge, Xavier; Pla, Joaquim. (1917). *Terra de gestes i de beutat: Girona*. Barcelona: Dalmau.
- Morató, Ernest. (1989). *Coses de Calella*. Palafrugell: Baix Empordà.
- Moré, David. (2007). *Fars i senyals marítims de la Costa Brava*. Girona: Diputació de Girona; Fundació Caixa Girona.
- Moret, Xavier. (2008). *Viatge per la Costa Brava: Paisatge, memòria, glamur i turisme*. Figueres: Brau.
- Nadal, Narcís. (1960). *Memorias de un personaje desconocido*. Barcelona: [s. n.].
- Navés, Francesc. (2005). *Arquitectura del paisaje natural de la Península Ibérica, Islas Baleares y Canarias*. Barcelona: Omega.
- Nel·lo, Oriol; Llor, Joan (dir.). (2006). *Pla director urbanístic del sistema costaner*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
- Nogué, Joan. (1985). *Una lectura geogràfico-humanística del paisatge de la Garrotxa*. Girona: Col·legi Universitari de Girona.
- (2004a). "La transformació del territori i el paisatge de la Costa Brava (1956-2003). Situació actual i propostes d'actuació". Ponència al *Debat Costa Brava: un futur sostenible*.
- (2004b). "Paisajes híbridos", *La Vanguardia, suplement Culturas*, 29 desembre 2004, p. 16-17.
- (2005). "Paisatge, identitat i globalització". *Espais*, núm. 50, p. 18-25.
- Nogué, Joan; Sala, Pere. (2006). *Prototipus de catàleg de paisatge. Bases conceptuals, metodològiques i procedimentals per elaborar els catàlegs de paisatge de Catalunya*. Olot: Observatori del Paisatge.
- Nuet, Josep. (1992). *La Vall de Núria*. Barcelona: Montblanc-Martín.
- Oliveras, Josep. (1983-1985). *Quaderns de viatge per les comarques de Catalunya*. Barcelona: Teide.
- Oller, Narcís. (1903). "De Núria". *Il·lustració Catalana*, núm. 12, 23 agost 1903.
- (1928). *La febre d'or*. Barcelona: Gustavo Gili.

- (2009). *Pilar Prim*. Barcelona: Edicions 62.
- Ors, Eugeni d'. (1946). *Gualba, la de mil veus*. Barcelona: Selecta.
- Padró, Elena. (1995). *Les Illes Medes*. Girona: Diputació de Girona.
- Pallí, Lluís. (1987). *Itinerari geològic pel Baix i l'Alt Empordà*. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació; Universitat Autònoma de Barcelona.
- (1998). *Itinerari geològic per l'Ardenya*. Girona: Àrea de Geodinàmica de la Universitat de Girona.
- Pallí, Lluís; Roqué, Carles; Brusi, David (ed.). (2002). *Geologia de Girona. 9 itineraris de camp*. Girona: Universitat de Girona.
- Palmada, Guerau; Desel, Carolina. (2005). *El patrimoni del Pla de l'Estany. Inventari històric i arquitectònic de la comarca*. Banyoles: Consell Comarcal del Pla de l'Estany.
- Palol, Miquel de. (1972). *Girona i jo*. Barcelona: Pòrtic.
- Panareda, Josep Maria. (1985). "Vegetación del entorno del lago de Banyoles". *Notes de Geografia Física*, núm. 13-14, p. 13-20.
- (1991). *El Montseny. Visió geogràfica*. Barcelona: Eumo.
- Panareda, Josep Maria; Salvador, Ferran (coord.). (2000). *El paisaje del valle de Núria (Pirineos Orientales)*. Terrassa: Aster.
- Pascual i Carbó, Pompeu. (1980). *Escrits*. [Cassà de la Selva: Pompeu Pascual i Coris].
- Pavón, David. (2008). *Gran obra hidràulica i territori a les conques de la Muga i del Fluvià (1850-1980)*. Figueres: Institut d'Estudis Empordanesos; Girona: Diputació de Girona.
- Pedrolo, Manuel de. (1974). *El mecanoscrit del segon origen*. Barcelona: Edicions 62.
- Perejaume. (1992). *Oli damunt paper*. Barcelona: Empúries.
- Pérez, Anna. (2000). "L'Alt Empordà". A: *Catalunya romànica. Guies comarcals*. Barcelona: Pòrtic, vol. 11.
- Perucho, Joan. (1960). *Les històries naturals*. Barcelona: Destino.
- (1974). *Històries apòcrifes*. Barcelona: Edicions 62.
- Pi de Cabanyes, Oriol. (2006). *L'Empordà, el melic del món*. Barcelona: L'Esfera dels Llibres.
- Pi, Marta; Martinell, Carme; Monturiol, Toni [et al.]. (2008). "Dossier. Les finestres del passat". *Revista de Girona*, núm. 246, p. 72-91.
- Pintó, Josep. (2005). "El paisatge litoral". *Espais*, núm. 50, p. 66-77.
- Pitarra, Serafí. (1918). *Les joies de la Roser*. Barcelona: Salvador Bonavía Llibreter.
- Pla, Eduard; López-Bustins, Joan Albert; Pascual, Diana. (2011). *Adaptacions al canvi climàtic en l'ús de l'aigua: Memòria final 2011*. [S. l.]: Obra Social de Catalunya Caixa; ACCUA.
- Pla, Josep. (1947). *Cadaqués*. Barcelona: Joventut.
- (1951). *Pa i raïm*. Barcelona: Selecta.
- (1952). *Girona, un llibre de records*. Barcelona: Selecta.
- (1958). *El meu país*. Barcelona: Selecta.
- (1966). *El quadern gris*. Barcelona: Destino.
- (1969). *Notes disperses*. Barcelona: Destino.
- (1974). *Un petit món dels Pirineus*. Barcelona: Destino.
- (1976a). *Viatge a la Catalunya vella*. Barcelona: Destino.
- (1976b). *Tres guies*. Barcelona: Destino.
- (1980). *Contraban i altres narracions*. Barcelona: Edicions 62.
- (1989a). *Escrits empordanesos*. Barcelona: Destino.
- (1989b). *De l'Empordanet a Andorra*. Barcelona: Destino.
- (1997a). *Guia de Catalunya*. Barcelona: Destino.

- (1997b). *Cartes de lluny*. Barcelona: Destino.
- (2004). *Aigua de mar*. Barcelona: Destino.
- (2009). *La Costa Brava*. Barcelona: Destino.
- Pla comarcal de muntanya 2001-2005 Ripollès: diagnosi socioeconòmica. Programa d'actuacions i marc financer*. (2002). Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Política Territorial i Obres Públiques.
- Poblet, Josep Maria. (1978). *Els darrers temps de la Generalitat i la República*. Barcelona: Dopesa.
- Pous, Josep. (1920). "La gropada". *Lectura Popular. Biblioteca d'Autors Catalans*, núm. 15, p. 450-480.
- Pous, Josep. (1912). *Vida i mort de Jordi Fraginalls*. Barcelona: Societat Catalana d'Edicions.
- (1988). *Quan es fa nosa*. Barcelona: Planeta.
- Plujà, Arnald. (2008). *135 platges del Cap de Creus*. Girona: Gràfiques Alzamora.
- Prat Figueres, Francesc. (1982). *Paradis de Cendra*. Barcelona: Edicions 62.
- Puigmal, Esteve. (1961). *Alta Garrotxa: Aplecs i músics, i una esperança*. Olot: Aubert Impressor.
- Puigverd, Antoni. (1996). *L'Empordà: Llibre de meravelles*. Barcelona: Edicions 62.
- Pujadas, Albert. (1995). *La Vall de Llèmena*. Girona: Diputació de Girona.
- Rabascall, Joan. (2012). *Costa Brava 30 anys*. Figueres: Museu de l'Empordà.
- Rahola, Carles. (1910). *El llibre de l'August Alzina*. Barcelona: Antoni López.
- (192-?). "Visions empordaneses". *Lectura Popular. Biblioteca d'Autors Catalans*. núm. 299, p. 69-71.
- Raventós, Josep Roig. (1921). *Ànimes atuídes*. Barcelona: Editorial Catalana.
- Riba, Oriol; Bolòs, Oriol de; Panareda, Josep [et al.]. (1979). *Geografia física dels Països Catalans*. Barcelona: Ketres.
- Ribas, Anna; Nogué, Joan; Sala, Pere [et al.]. (2008). "Dossier: la força del paisatge". *Revista de Girona*, núm. 250, p. 61-105.
- Ribot, Pere. (2003). "Aire del Montseny". A: Narcís-Jordi Aragó; Mariàngela Vilallonga (ed.). *Atles literari de les terres de Girona segles XIX i XX*. Girona: Diputació de Girona, p. 1075.
- (1976). *El Montseny*. Barcelona: Destino.
- (1992). *El Pla de l'Estany: Una economia diversa*. Barcelona: Caixa de Catalunya.
- Remolins, Jordi. (2010). "Llargmetratges amb pedigrí ripollès". *El Ripollès*, 11 febrer 2010, p. 28-29.
- Rodoreda, Mercè. (1980). *Viatges i flors*. Barcelona: Edicions 62.
- Roqué, Carles. (1991). *Modelat del Massís de Begur*. Sant Feliu de Guíxols: Institut d'Estudis del Baix Empordà.
- (1994). *Geologia del massís de les Gavarres*. [S. l.]: Institut d'Estudis del Baix Empordà.
- Romagosa, Francesc. (2007). *Els aiguamolls de l'Empordà: Un paisatge en transformació*. Tesis doctoral, Departament de Geografia de la Universitat Autònoma de Barcelona.
- Roupnel, Gaston. (1978). *Histoire de la campagne française*. Paris: Plon.
- Rovira i Virgili, Antoni. (1979). *Teatre de la natura*. Barcelona: Barcino.
- (1989). *Els darrers dies de la Catalunya Republicana*. Barcelona: Premsa Catalana.
- Rovira, Joan. (1988). *Íntimes*. El Masnou: Comercial Pujades.
- Ruiz de la Torre, Juan (dir.). (1997). *Mapa Forestal de España, Figueres, hoja 10-3, escala 1:200.000*. Madrid: Ministerio de Medio Ambiente.
- Ruyra, Joaquim. (1928). *Entre flames*. Barcelona: Edicions de la Nova Revista.
- (1964). *Obres completes*. 2a edició. Barcelona: Selecta.
- Saavedra, Deli. (2006). *El retorn de la llúdriga: Història de la reintroducció de la llúdriga als aiguamolls de l'Empordà i conques dels rius Muga i Fluvià*. Barcelona: Fundació Territori i Paisatge.

- Sabaté, Modest. (1934). "La comarca de la Selva". *Àlbum Meravella*. [Barcelona]: Centre Excursionista del Barcelonès.
- Sacasas, Jordi. (2009). *El Ripollès: Territori i paisatge*. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat.
- Sàez, Marià. (2004). *La pedra seca*. Girona: Diputació de Girona; Caixa de Girona. (Quaderns de la Revista de Girona; 114)
- Sagarra, Josep M. (1929). *All i salobre*. Barcelona: Llibreria Catalònia.
- Sala, Maria. (1979). *L'organització de l'espai natural a les Gavarres*. Barcelona: Fundació Salvador Vives Casajuana.
- Saguer, Enric. (1989). "La fil·loxera i la crisi vitícola a les comarques gironines (1879-1900)". *Revista de Girona*, núm. 136, p. 60-66.
- (1994). "L'agricultura baixempordanesa a mitjan segle XIX: producció agrària i usos del sòl". *Estudi General*, núm. 13, p. 201-231.
- Sala, Ramon; Moli, Domènec. (2007). *Jardins de partes seques = Jardins de pierre sèche*. Barcelona: Editorial Comanegra.
- Sala, Toni. (2010). *Marina*. Barcelona: Edicions 62.
- Salamaña, Isabel. (1990). *La Selva: Estructura socio-econòmica d'una comarca heterogènia*. Barcelona: Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- Santaeulàlia, J. N. (2002). *Ulls d'aigua*. Barcelona: Columna.
- Santamària, Joan. (1927-1929). *Visions de Catalunya*. Barcelona: [s. n.].
- Sargatal, Jordi. (1989). *Els Aiguamolls de l'Empordà: Aspectes ecològics, històrics i socials del parc natural*. Figueres: Carles Vallès.
- Sargatal, Jordi. (2003). *Els Aiguamolls de l'Empordà*. Girona: Gràfiques Alzamora.
- Saurí, Concepció; Soler, Santi (coord.). (2002). *Història del Baix Empordà*. Girona: Diputació de Girona.
- Saurí, David; Ribas, Anna (coord.). (2002). *Canvis socioambientals a l'Alt Empordà (1950-2000): Natura i història en l'evolució recent del paisatge atempordanès*. Girona: Servei de Publicacions de la Universitat de Girona.
- Sitjar, Miquel. (1994). *Ribes de Freser*. Girona: Diputació de Girona; Caixa de Girona. (Quaderns de la Revista de Girona; 54)
- (2000). *Campelles*. Campelles: Ajuntament.
- (2003). *Dòrria: 1100 anys de vida*. Toses: Ajuntament de Toses.
- Solà, Francesc. (1989). *L'economia del Ripollès: Una indústria en crisi en una comarca de muntanya*. Barcelona: Caixa d'Estalvis de Catalunya.
- Soldevila, Llorenç (coord.). (1990). *El Montseny i les Guilleries: Paisatge, mite i literatura*. Argentona: L'Aixernador.
- Solé Sabarís, Lluís (dir.). (1958-74). *Geografia de Catalunya*. Barcelona: Aedos.
- Tarroja, Àlex; Castañer, Margarita; Mercadé, Montserrat. (2006). *Anuari territorial de Catalunya 2005*. Barcelona: Societat Catalana d'Ordenació del Territori.
- (2007). *Anuari territorial de Catalunya 2006*. Barcelona: Societat Catalana d'Ordenació del Territori.
- (2008). *Anuari territorial de Catalunya 2007*. Barcelona: Societat Catalana d'Ordenació del Territori.
- Tarrús, Josep. (2002). *Poblats, dòlmens i menhirs: Els grups megalítics de l'Albera, serra de Rodes i cap de Creus (Alt Empordà, Rosselló i Vallespir Oriental)*. Girona: Diputació de Girona.
- Tharrats, Joan Josep. (1981). *Cent anys de pintura a Cadaqués*. Barcelona: Cotal.
- Thirlmere, Rowland. (1905). *Letters from Catalonia and other parts of Spain*. Londres: Hutchinson & Co. Paternoster-Row.
- Torras, Cèsar August. (1918). *Garrotxa*. Barcelona: Companyia Espanyola d'Arts Gràfiques. (Pirineu Català; 2)
- Tremoleda, Joaquim (coord.). (2000). *Història del Pla de l'Estany*. Girona: Diputació de Girona.
- Tresserra, Laia. (1999). "El Ripollès". A: *Catalunya romànica. Guies comarcals*. Barcelona: Pòrtic, vol. 1.
- Vallverdú, Josep. (1998). *Garbinada i ponent*. Barcelona: Proa.
- Vayreda, Marià. (1921). *La punyalada: Novel·la muntanyenca*. Barcelona: Editorial Catalana.
- (1950). *Records de la darrera carlinada*. 2a. edició. Barcelona: Selecta.
- (1984). *Obres completes*. Barcelona: Selecta.

Vayreda, Montserrat. (1984). *Els pobles de l'Empordà*. Figueres: Carles Vallès.

— (1977). *Un color per a cada amic*. Olot: Gràfiques Olot.

Verdaguer, Jacint. (1929). *Canigó*. Badalona: Proa.

Verdaguer, Jacint. (1887). *Excursions i viatges*. Barcelona: Barcelona: La Il·lustració Catalana - Estampa de Fidel Giró.

— (2002). *Pàtria*. Barcelona: Edicions de 1984. (Miranda; 11)

Vicente, Josep. (1968). *Catalunya Visió 5 (Garrotxa, Empordà, Gironès, Selva)*. Barcelona: Ed. Tàber.

Vidal, Niceto. (1868). *Un jorn en la masia ó la vida en lo camp: Comèdia en dos actes y en vers*. La Bisbal: Imprenta y Llibreria de Joan Gener.

Vigo, Josep; Carreras, Jordi; Ferré, Albert (ed.). (2006). *Cartografia dels hàbitats a Catalunya. Manual d'interpretació*. Barcelona: Departament de Medi Ambient i Habitatge.

Vilar, Lluís; Polo, Lluís. (1987). *Mapa de la vegetació de Girona, Salt i Sarrià*. Girona: Ajuntament de Girona.

Vilar, Lluís. (1988). *Flora i vegetació de la Selva*. Bellaterra: Universitat Autònoma de Barcelona.

— (1991). *Mapa de la vegetació de la zona lacustre de Banyoles*. Banyoles: Ajuntament.

Vilarrasa, Estrada. (1988). *Apunt de Camprodon*. Sabadell: AUSA.

Valors estètics. Elements configuradors

Element històric i/o cultural

- Castell
- Església i ermita
- Far
- Patrimoni arqueològic
- Pont emblemàtic
- Passeig arbrat
- Accés arbrat al nucli urbà
- Canvi de pissarra a teula
- Àrea amb murs de pedra seca

Element agrícola

- Paravent
- Canal de reg
- Arrossar
- Fruiter de regadiu
- Fruiter de secà
- Conreu herbaci intensiu (cereal i farratge)
- Zona de closos i peces
- Horta

Element forestal

- Bosc caducifoli
- Bosc de ribera
- Bosc mixt
- Pollancreda i plataneda de l'espai fluvial

Element climàtic

- Cota de neu

Element hidrològic

- Salt d'aigua
- Aiguamoll
- Riu principal (àmbit visual)
- Aigua continental

Element morfològic

- Espai d'Interés Geològic
- Cala
- Puig i turó
- Volcà
- Fons escènica

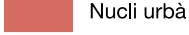

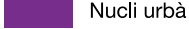

- Xarxa hidrogràfica
- Unitat de paisatge
- Cap de municipi

Escala 1:100 000

Valors estètics. Patrons

Assentament urbà i/o el seu entorn

- Litoral
- Muntanya pirinenca
- Terraprimis
- l'Empordanet
- Plana de l'Empordà
- Nucli urbà
- Entorn del nucli
- els Aspres
- Nucli urbà
- Entorn del nucli

Contrast

- Cingle i penyal amb vegetació
- Penya-segat i mar
- Bosc i mar
- Duna i mar
- Bosc i prat de muntanya
- Bosc
- Prat de muntanya

Agrícola i forestal

- Trama viària capil·lar d'arrel històrica
- Terrassa de conreu i bosc

Fluvial

- Conca mitjana
- Conca baixa

Vall

- Vall interior oberta
- Vall interior tancada
- Vall litoral de la costa de tramuntana

Valors estètics. Singularitats

Fesonomia singular

- Nucli encimbellat
- Altres nuclis
- Fons escènic emblemàtic

- Arrossars de Pals
- Arrossars de Bellcaire d'Empordà
- Arrossars de Fortià i de Sant Pere Pescador

- Illes Formigues
- Litoral del Cap de Creus
- Litoral de Begur
- Litoral del Montgrí
- Sistema lacustre de Banyoles
- Vall de Núria
- Duna
- Cingle i penyal
- Formació granítica de l'Ardenya
- Xarxa de turons de l'Empordanet
- Perfil del Montgrí
- Cresta de les Gavarres
- Volcà

Imatge visual de les planes

- Empordanet - Baix Ter
- Alt Empordà
- la Selva
- Xarxa de canals a la plana de l'Alt Empordà
- Xarxa de rius de la plana de la Selva
- Paravent
- Fruiter de regadiu
- Fruiter de secà
- Platanera i pollancreda
- Conreu herbaci intensiu (cereal i farratge)
- Aiguamoll de la plana de l'Alt Empordà i de l'Empordanet - Baix Ter

Agroforestal

- els Aspres
- Vinya i fruiter de secà
- Terrades
- Fruiter de secà
- Gavarres
- Conreu de secà
- Brunyola
- Avellaner
- Plans de Canet d'Adri
- Conreu de secà
- Terraprimis
- Bosc mixt d'alzines i pins

Agrícola

- Peces de la Rovina i Closa de la Vila
- Closes del Ter Vell
- Pla de Martís
- Estany de Banyoles
- Riera de Santa Coloma
- Valls d'en Bas i de Bianya

Estructura geomorfològica

- Congost de Sadernes
- Grau d'Escales
- Delta de la Tordera
- Illes Medes

Ondulació del terreny de la plana de la Selva

- Pendent alt
- Pendent baix

Façana litoral de l'Ardenya

- Pendent alt
- Pendent baix